UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 54/15
Møtedato: 2015
Journalnummer: 2014/1649

HØRING: NY STRATEGI FOR UNIVERSITETET I BERGEN 2016 - 2022

Utkast til nytt strategidokument for UiB 2016-2022 ble sendt på høring til fakultetene med frist 15. juni 2015 for å komme med uttalelser.

I epost av 12. mai ble utkastet lagt frem for alle fakultetets ansatte, og det ble innkalt til allmøte 20. mai der alle ansatte ble gitt anledning til å komme med innspill til fakultetets høringsuttalelse.

Utkastet til høringsuttalelse som her legges frem er utarbeidet på grunnlag av innspill fra ansatte som kom fram under allmøte 20. mai.

Forslag til vedtak:

Vedlagte utkast til høringssvar vedtas som fakultetets høringssvar til Ny strategi for Universitetet i Bergen 2016 - 2022

Asbjørn Strandbakken
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

27.05.2015

KRIMA

Vedlegg:

1. Utkast til høringssvar nytt strategidokument for UiB 2016-2022
2. Utkast til nytt strategidokument for UiB 2016-2022

Vedlegg 1

HØRINGSSVAR TIL NY STRATEGI FOR UNIVERSITETET I BERGEN 2016-2022

Vi viser til brev av 26. mars 2015 fra Universitetsledelsen og takker for muligheten til å uttale oss om forslaget til ny strategi for Universitetet i Bergen 2016-2022.

Forslaget som helhet

Vår generelle vurdering er at forslaget som er sendt ut på høring er godt gjennomarbeidet og vi gir tilslutning til strukturen i det foreliggende dokument. Vi gir også vår tilslutning til visjonen om et høyt ambisjonsnivå både for forskning og utdanning ved UiB. Dokument fremstår imidlertid som noe langt, og kunne med fordel vært kortet ned. Vi har i tillegg noen merknader som vi ber Universitetsstyre ta stilling til.

Strategidokumentet bør på en klar måte få fram Universitetet i Bergen sin egenart. Det juridiske fakultetet vil gjerne se at Universitetet i Bergen profilerer seg som det «blå» universitetet eventuelt det «marine» universitet. Lokaliseringen med nærhet til kysten og havet gir berettigelse til en slik profil. Derfor er vi også kritisk til temaordene: Hav – liv – samfunn. Vi vil gjerne at UiB bruker temaordene: Kyst – Hav og Samfunn, gjerne med inkludering: Det blå/marine universitet. Dette er temaord som alle fakultet kan assosiere seg med og innrette prosjekter mot.

Vi vil ellers fremheve at høringsforslagets tittel: Hav-liv-samfunn er for svakt forankret i strategiutkastet. Temaordene Hav - liv - samfunn gjennomsyrer ikke strategien, og det bør gjøres mer synlig hvorfor disse temaordene i tilfeller blir valgt for den nye strategiplanen. Enten man velger fakultetets forslag om Kyst – Hav – og samfunn, eller det som er foreslått av arbeidsgruppen, må det være en klar profilering av UiB i strategiplanen.

Bredde og eksellense

Vi har med interesse merket oss at alle fakultet skal ha fagmiljøer i verdensklasse, jfr. utkastet s. 7. Dette er imidlertid vanskelig å forene med det som er foreslått som tiltak F1 ved å ha et bredt utvalg av fagområder. Spissing i verdenstoppen må nødvendigvis gå på bekostning av bredde.

Vi er ellers enig i at det bør være en ambisjon om at fakultetene har fagmiljø i verdensklassen, og at fakultetene gis ansvar for å peke ut hvilke forskningsmiljø man ønsker skal ha slik høy internasjonal standard. Når forskningsmiljøene er identifisert må det legge til rette for å utvikle disse forskningsmiljøene til å bli ledende innen sine områder.

Det juridiske fakultet er også enig i målsetning om at UiB skal ha flere fagmiljøer med høy internasjonal standard. Vi må imidlertid ikke la det internasjonale perspektivet fortrenge det enkelte fakultets egenart. Noen fag er mer internasjonalt orientert enn andre.

Klynger

Et av de strategiske tiltakene i utkastet til strategi er etablering av klynger. Vi legger til grunn at klyngene skal avspeile UiBs særlige satsingsområder.

For at noe skal utpekes som satsingsområder – eller klynger – må det etter Det juridiske fakultet mening ha et bredt nedslagsfelt slik at forskningsmiljø ved – helst – alle fakultet kan innrette seg etter det som løftes fram som UiBs særlige satsinger. All erfaring tilsier dessuten at man ikke må ha for mange satsinger. Det juridiske fakultet vil fraråde at man utpeker mer enn tre satsinger. I lys av disse kriteriene vil vi støtte at det etableres en «klimaklynge». Dette er en satsing som det etter vårt syn gjør det mulig å samle forskere og initiativ fra samtlige fakultet ved UiB. På den måten kan man også få ut det potensiale som ligger i tverrfaglig samarbeid som er nødvending for å bidra til å løse de store samfunnsutfordringer vi står overfor.-

Klyngen knyttet til Mediacity Bergen oppfyller ikke de kravene som Det juridiske fakultetet mener bør oppstilles for å lanseres som en satsing for UiB. Kun et fagmiljø – ett institutt – omfattes av denne satsingen. Etter fakultets mening er dette klart nok for smal til å kunne løftes opp som satsingsområdet i en strategiplan som skal favne alle fakulteter ved UiB. Etableringen av MediaCity Bergen er i realiteten enn lokal samlokalisering av ulike mediabedrifter i Bergensregionen. Fakultetet kan vanskelig se at denne aktiviteten forsvarer en plass i UiBs strategi som skal favne bredt. Rett nok er det fremhevet at også UiBs digitale satsinger kan utvikles innenfor MediaCity. Etter fakultets mening vil neppe de kommersielle aktørene som ellers inngår i MediaCity ha særlig fokus på det digitaliseringsbehov en undervisnings- og forskningsinstitusjon som UiB har. Digitaliseringssatsinger må skje ved det enkelte fakultet i tett dialog med de respektive fagmiljø. Fakultetet har derfor ikke tro på at MediaCity vil være noe nav i satsingen på digitalisering som må finne sted innenfor høyere utdanning.

Science City Bergen har et noe bredere nedslagsfelt, og vi tror at mange av fakultetene kan identifisere seg med en slik satsing. Klyngen for middelalderforskning har imidlertid et for snevert nedslagsfelt til å kunne løftes opp som en satsing for hele UiB. De humanistiske fagene er særlig nevnt, og selv om vi også kan tilføye at Det juridiske fakultetet kan ha interesser innenfor en slik satsing, blir det likevel for snevert. Fakultetet vil derfor fraråde at dette løftes opp som en satsing.

De to siste satsingene – klyngene – helse og marin – kan etter fakultetets mening forankres bredt i ulike fagmiljø ved fakultetene. Disse klyngene vil derfor oppfylle de kriterier som fakultetet mener er nødvendige å oppstille for at en satsing skal forankres på sentralt nivå. Det juridiske fakultet anbefaler altså at de tre spissede satsingsområdene som UiB bør begrense seg til i sin hovedstrategi bør knyttes til klima, marin og helse.

Fakultetet mener at utvelgelsen av klynger er helt essensielt for hvilken profil UiB ønsker seg for de kommende år. Fakultetet ønsker sterkt at UiB profilerer seg gjennom å ta fatt i de store samfunnsutfordringer innenfor miljø, fornybar energi og ressursutnyttelse, klima og helse.

Vi vil legge til at klyngene Mediacity og middelalderforskning, kan ha sin naturlige plass innenfor de respektive fakultets strategiplan. I universitets sentrale strategiplan hører de etter fakultetets mening ikke hjemme.

Tverrfaglighet

Det fremgår av utkastet at UiB må satse på tverrfaglighet for å møte samfunnets utfordringer. Vi kan som nevnt ikke se at tverrfagligheten bygger opp under alle klyngene som er tatt med i utkastet til strategi. Derimot vil det øke sannsynligheten for vellykket tverrfaglig samarbeid hvis hovedstrategien begrenses til områdene klima, marin og helse.

Tverrfaglige satsinger er helt nødvendig for å utvikle ledende forskningsmiljøer, men per i dag er det for lite fleksibilitet og for mange formelle hindringer når det skal organiseres tverrdisiplinære satsinger. Det er oppnevnt en viserektor for tverrdisiplinær satsing, noe som ikke kommer fram i strategiutkastet. Det juridiske fakultet håper at denne oppnevnelsen kan bidra til å realisere det potensiale for tverrfaglig samhandling som det allerede i dag er ved UiB.

UiB skal bli Norges mest attraktive studiested. (s.8)

Vi stiller oss bak forslaget om at UiB skal ha høye ambisjoner innenfor utdanning. Vi ser imidlertid ikke at det er oppstilt noen gode målparameter for hvordan den ambisjonen skal nås. Vi mener at studentbarometer og søkertall per studieplass kan være relevante momenter for å vurdere hvor attraktivt et studiested er.

Ved Det juridiske fakultet har vi pr. i dag en høy gjennomføringsgrad og vi er positive til målet om 70% gjennomføringsgrad på s. 8 i utkastet.

Vi mener videre at etterutdanning har fått for lite fokus i strategiutkastet. Vi opplever at organiseringen av dette tilbudet fortsatt ikke er optimalt. Vår oppfordring er dessuten å tydeliggjøre UiB som en arena for «livslang læring».

Digitalisering (s.10)

Vi slutter oss til målet om at UiB innen 2022 skal være ledende i Norge på digital formidling (s.10).

Det vises her til det som er skrevet om Media City Bergen over.

Internasjonalt samarbeid (s. 16)

Vi savner en begrunnelse for hvorfor man har valgt Brüssel, Tokyo og Shanghai for etablering av representasjonskontor. Brüssel og Oslo kan fremstå som strategiske steder å være til stede. Men vi savner en nærmere begrunnelse for hvorfor man skal være til stede i Toykyo og Shanghai. Dersom man skal ha tilstedeværelse i et land, fremstår hovedstanden som et naturlig utgangspunkt. UiB er allerede til stede gjennom ulike forskningssentre som er etablert og for så vidt for tiden er under evaluering. Generelt vil fakultetet fremheve at forskerne har sine egne veier til å etablere kontakt med forskere i ulike verdensdeler. Det juridiske fakultetet har aldri hatt nytte av forskningssentre eller andre representasjonskontor når man har utviklet strategisk samarbeid med fagmiljø i andre

land og verdensdeler. I det hele må det vurderes om representasjonskontor og forskningssentre representerer en merverdi ut over at «det er kjekt å ha» (for en snever forskerskare).

Avslutning

Vår største innvending mot det foreliggende utgangspunkt strategiplan er at vi savner en klarere profil for UiB som motstykke til andre institusjoner. Hva er særegent for Bergen og UiB, og hvilke fortrinn har vi i forhold til de institusjonene vi sammenligner oss med? Stikkord her kan være; Bergen som internasjonal handelsby, bærekraftig utvikling etter oljen mv. Klima og marine miljø representerer en klar styrke for UiB, og vi må la disse miljøene vokse. Vi er derfor overrasket over at disse områdene ikke er tyngre markert i det foreliggende utkast, men mer fremstår som likestilte med andre områder som fakultetet finner mindre viktige.

U T K A S T

Universitetet i Bergens strategi 2016 – 2022

Hav - liv – samfunn

Kunnskap som former samfunnet

A1 Universitetet i Bergen er et internasjonalt forskningsuniversitet som skal være en viktig premissleverandør i utformingen av dagens og morgendagens samfunn. De seks fakultetene og Universitetsmuseet representerer våre viktigste kunnskapsarenaer. Vår virksomhet er tuftet på kjerneverdiene akademisk frihet og nysgjerrighetsdrevet forskning; kritisk refleksjon, åpenhet og dialog. Vårt oppdrag er å bidra til fremragende forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

A2 Vi skal utføre vårt oppdrag med engasjement og vise omverden relevansen av forskning og utdanning. For UiB er menings- og kunnskapsbryting en forutsetning for å utvikle både akademia og et demokratisk samfunn.

A3 Vi skal forvalte den langsiktige kunnskapsoppbyggingen gjennom satsing på grunnforskning. Vår forskning skal svare på vitenskapens problemer og samfunnets utfordringer.

A4 Vi skal gjennom forskningsresultater og utdanning av kandidater bidra med kompetanse til samfunnet og arbeidslivet. I skjæringspunktene der kunnskap møter nye utfordringer skapes ny innsikt, nye samarbeidsmuligheter, nye læringsmåter og nye arbeidsplasser.

A5 Vi skal ha betydning globalt, spille en tydelig rolle nasjonalt og være et lokomotiv for kunnskapsbyen Bergen og kunnskapsregionen Vestlandet.

Vi utforsker

B1 Våre forskere og studenter utforsker grunnleggende spørsmål fra universets opprinnelse via menneskehetens historie til jordens framtid.

B2 UiB skal kjennetegnes av en sterk og langsiktig satsing på grunnforskning. All vår forskning skal preges av høy etisk bevissthet og tydelig samfunnsansvar.

B3. Vi skal utnytte og utvikle breddeuniversitetets unike muligheter for faglig fordypning, mobilisering og samarbeid på tvers av faggrenser. Tverrdisiplinær forskning og utdanning er av stor betydning for å kunne utvikle nye metoder og møte de komplekse utfordringene samfunnet står overfor.

B4 UiB skal innta en ledende rolle for å skape komplette kunnskaps- og kompetansemiljøer på Vestlandet.

B5 Vi skal samle de beste talentene blant forskere og studenter. Gjennom dette skal vi fremstå som et naturlig møtepunkt for forskning, utdanning og formidling av høy internasjonal kvalitet.

B6 UiB skal ha forskerutdanning av høy, internasjonal kvalitet i alle fagmiljøer med PhD-kandidater som aktivt deltar i lokale, nasjonale og internasjonale nettverk.

Vi utdanner

C1 Med et bredt spekter av utdanningsprogrammer utdanner vi kandidater som er rustet for å kunne skape et samfunn basert på kunnskap, kompetanse og demokratiske verdier.

C2 UiB skal tilby sine studenter fremragende forskningsbasert utdanning innen alle våre fagdisipliner og profesjonsstudier, fra grunnutdanning via doktorgrad til etter- og videreutdanning. Vi vektlegger kunnskap, kritisk refleksjon, utøvende ferdigheter og personlig utvikling.

C3 UiB skal utdanne kandidater som skal være med å forme Norge og verden i dag og i fremtiden. Nye utfordringer krever sammensatte løsninger og perspektiver fra ulike fag. Vi skal tilby studiemuligheter som går på tvers av fag og fakulteter. Vi utdanner fremtidens problemløsere.

C4 Vi skal styrke vår internasjonale virksomhet og utdanne kandidater som bidrar med forskningsbasert kunnskap i samfunnsbygging over hele verden.

C5 Vi skal være ledende på digital utdanning og nye, innovative lærings- og formidlingsformer. Vi vil rekruttere og utvikle gode undervisere, og legge til rette for studentaktive læringssituasjoner som fremmer forskningsinnsikt, samhandling og læringsutbytte.

Vi utvikler

D1 Gjennom et sterkt og tett samspill med samfunnet - globalt, nasjonalt og lokalt – skal vi forme framtidens samfunn gjennom å bidra med kunnskap, ferdigheter og holdninger.

D2 UiBs forskere og studenter skal være attraktive deltakere i internasjonalt forsknings- og utdanningssamarbeid.

D3 UiB skal være en av nasjonens fremste forsknings- og utdanningspolitiske aktører. Vi skal være en viktig pådriver i utvikling av internasjonale og nasjonale forskningsstrategier, i god dialog med aktørene i universitets- og høyskolesektoren.

D4 Vi skal videreutvikle dialogen og samhandlingen med myndigheter og beslutningstakere.

D5 UiB skal, gjennom sterk intern samhandling og felles identitet fremme et mangfold av samarbeidsformer innen våre ulike fag – og mellom dem.

D6 Vi skal utvikle klynger for nyskapende forskning, utdanning og innovasjon.

Vi utfordrer

E1 Forskning, utdanning og innovasjon gir kunnskap og kompetanse som er avgjørende når enkeltmennesker, politikere, myndigheter, arbeids- og næringsliv og organisasjoner skal fatte vedtak og foreta veivalg. Våre forskere og studenter bidrar i den offentlige debatt med innsikt og formidling av kunnskap.

E2 Vi vil dele kunnskapen vår og gjennom kritisk analyse utfordre kunnskapsfronten og konvensjonelle forestillinger. Gjennom forskning og utdanning skal vi bidra til å fremme et mangfoldig og bærekraftig samfunn.

E3 Vi vil legge til rette for en åpen og kritisk diskusjon av hele vår virksomhet.

E4 UiB skal fremstå som en nasjonal kulturinstitusjon og en smeltedigel for nye idéer. Vi skal være en møteplass for forskere, studenter og samfunnet omkring og være en attraktiv arena for livslang læring.

E5 UiB skal ha et sterkt og levende universitetsdemokrati preget av åpenhet, dialog og informasjonsutveksling i hele universitetssamfunnet.

Strategiske mål 2016 - 2022:

UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle våre fakultet ha fagmiljøer i verdensklasse, og flere med høy internasjonal standard.

Dette skal vi oppnå:

F1 Ved å ha et bredt utvalg av fagområder. Sterke fagdisipliner skaper sterke forskere og dyktige studenter. Dette er en forutsetning for at universitetet kan bidra til fornying av grunnforskningen og gi svar på samfunnets utfordringer.

F2 Ved omfattende publisering i velrenommerte publiseringskanaler, gjennomslag i internasjonale forskingsprogrammer og ved at våre forskere er attraktive som deltakere i internasjonalt forsknings- og utdanningssamarbeid.

F3 Ved aktivt å prioritere, profilere og tilrettelegge for faglig utvikling innenfor temaene hav, liv og samfunn

F4 Ved å ivareta eierrollen i våre forskningsselskaper på en tydelig måte, med mål om samtidig å styrke UiBs forskning.

F5 Ved å vektlegge innovasjon og samarbeid med forskningsinstitusjoner for å utvikle og bygge kunnskapsklynger.

F6 Ved å etablere nye måter å organisere og lede faglig samarbeid som krysser fag- og fakultetsgrenser. Slik skal vi oppnå tverrfaglige og tverrfakultære forskningsmiljøer i verdensklasse.

F7 Ved å videreutvikle Universitetsbiblioteket til å bli et av Nordens fremste fag- og forskningsbibliotek.

UiB skal bli Norges mest attraktive studiested. Innen 2022 skal bachelor- og masterstudenter ved UiB ha en gjennomføringsgrad på 70 %.

Dette skal vi oppnå:

G1 Ved å tilby forskningsbasert utdanning, oppfølging og veiledning av høy kvalitet fra sterke og solide fagmiljø, etablere flere sentre for fremragende utdanning og aktivt medvirke til at flest mulig gjennomfører studiene med godt læringsutbytte

G2 Ved å utvikle Bergen som forsknings- og utdanningsby i tett samarbeid med de andre utdanningsinstitusjonene i byen. Sammen med lokale myndigheter, offentlig forvaltning, kulturliv og næringsliv skal vi som byuniversitet ruste Bergen for fremtiden gjennom aktiv formidling av UiBs studietilbud.

G3 Ved å bruke ressursene i våre kunnskapsklynger til å utvikle nye utdanningsløp og utdanningsformer.

G4 Ved å tiltrekke oss de beste studentene og rekruttere særskilt talentfulle forskere tidlig i karriereløpet, og sikre sammenheng og progresjon mellom bachelor-, master- og PhD-graden.

G5 Ved å skape god faglig og sosial integrasjon der studentene utfordres og utdannes til å løse utfordringene samfunnet står overfor.

G6 Ved å utnytte de digitale utdanningsarenaene som en viktig del av universitetets etter- og videreutdanningsvirksomhet og vårt globale utdanningsengasjement.

G7 Ved å ta nasjonalt ansvar på utdanningsområder der vi har faglige forutsetninger og høy kompetanse.

G8 Ved å satse på at flere studenter gjennomfører et utenlandsopphold i løpet av studietiden og tallet på innreisende studenter øker. Innen 2022 skal minst 40 prosent våre kandidater ha et utvekslingsopphold som del av sin grad, og antall innreisende studenter ha økt med 20 prosent.

G9 Ved at forskerutdanningen vektlegger universitetets verdigrunnlag og bidrar til selvstendig og kritisk refleksjon, samtidig som det legges til rette for at doktorgradsarbeidet kan ferdigstilles på normert tid.

UiB skal innen 2022 være en mer ettertraktet kompetanseinstitusjon ved å styrke vårt arbeid for langvarige og utviklingsorienterte relasjoner med myndigheter, næringsliv, organisasjoner og samfunnsliv.

Dette skal vi oppnå:

H1 Ved å synliggjøre våre kandidaters kompetanse og prestasjoner for et bredt og allsidig arbeidsmarked.

H2 Ved å profilere ordningen med nærings-PhD og forvaltnings-PhD.

H3 Ved å øke satsingen på og profileringen av etter- og videreutdanning som en del av UiBs samlede utdanningstilbud.

H4 Ved å oppfordre til og tilrettelegge for forskningsprosjekter i skjæringspunktet mellom universitetet og omverden. Gjennom dette skal UiB utforske nye modeller for samarbeid og sørge for formålstjenlig infrastruktur og finansiering.

H5 Ved offensivt å satse på våre alumner som universitetets ambassadører inn mot så vel offentlig sektor som det private næringsliv.

H6 Ved å invitere til økt samarbeid med forskningsinstitusjonene UiB har eierskap til og våre samarbeidspartnere innen helse- og utdanningssektoren, som Helse-Bergen, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune.

H7 Ved å tilby praksisnære utdanninger som møter samfunnets krav til forskningsbasert kompetanse.

UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog i og med omverden. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling.

Dette skal vi oppnå:

I1 Ved å utnytte bredden av forskningen og den forskningsbaserte utdanningen ved UiB og aktivt formidle våre kandidaters kompetanse ved fullførte studier.

I2 Ved effektiv formidling av UiBs forskningsresultater, innovasjon og kunstnerisk virksomhet.

I3 Ved at kommunikasjon, formidling og samfunnskontakt blir en naturlig del av alle ansattes virksomhet.

I4 Ved å videreutvikle Bergen Teknologioverføring (BTO) som universitetets instrument i kommersialisering av nye ideer til beste for enkeltindivider, samfunn og næringsliv.

I5 Ved å delta aktivt i skandinavisk, europeisk og internasjonalt samarbeid om større forskningsinfrastruktur og forskningssentra.

I6 Ved å profilere kunnskapen og kompetansen som finnes ved Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket slik at denne etterspørres og brukes av samfunnet.

I7 Ved å profilere UiB som en viktig møteplass for formidling og faglig aktivitet, og aktivt bruke Universitetsaulaen til viktige arrangement og konferanser.

Del 2: Tiltak, virkemidler og ressurser

For å virkeliggjøre våre visjoner, utføre våre oppdrag og nå våre strategiske mål er følgende virkemidler, forutsetninger og ressurser særlig viktig. De skal i strategiperioden utvikles i samarbeid med våre enheter, våre eksterne interessenter og samarbeidspartnere gjennom egne strategier, handlingsplaner, prosjekter og tiltak:

Finansiering for å nå våre mål

En stabil og forutsigbar økonomisk situasjon er avgjørende for at strategien skal lykkes. Samtidig krever etablering av flere ledende forskningsmiljø økte ressurser. Forskning på internasjonalt høyt nivå er avhengig av langsiktige investeringer i form av oppdatering og tilrettelegging av infrastruktur, så vel som direkte forskningsmidler til lønn og driftsmidler. Skal UiB nå målet om å holde høy, internasjonal faglig kvalitet må bidrags- og oppdragsfinansieringen styrkes. Økning i inntekter fra Forskningsrådet og EU skal gis særskilt oppmerksomhet. Følgende tiltak prioriteres:

- Økt søknadsaktivitet om eksterne midler gjennom utvikling av insentivmodeller og organisatoriske tilpasninger av administrative støttetjenestene i løpet av perioden. Samtidig skal vi videreutvikle gode samarbeidsrelasjoner til Bergens forskningsstiftelse og motivere til økt søkning til store tematiske programmer.
- Universitetets interne budsjettfordelingsmodell skal evalueres innen 2016 med sikte på å utvikle interne fordelingsmekanismer som gir universitetet og fagmiljøene det nødvendige økonomiske handlingsrom.
- Kontakt med eksterne partnere skal styrkes gjennom egne representasjonskontorer i utvalgte byer.

Lederutvikling

Vår målsetting er at det skal utøves inkluderende ledelse tuftet på respekt, dialog, åpenhet, ærlighet, tillit og etterrettelighet i hele vår virksomhet. UiB har lange tradisjoner i å få frem markante faglige ledere som etablerer banebrytende forsknings- og utdanningsmiljøer. Tydelig faglig ledelses vil være sentrale elementer også i arbeidet med klyngeetableringer. Følgende tiltak er prioritert:

- Utvikling av universitetsspesifikke og fagtilpassede programmer for lederutvikling innen 2017.
- Aktiv deltakelse i de nasjonale lederutviklingsprogram og – kurs som tilbys.

En nyskapende og formålstjenlig organisasjon

Våre medarbeidere og studenter skal oppleve universitet som et inspirerende og utviklende sted. Implementering av UiBs strategi krever en velfungerende organisasjon, med effektiv og fremtidsrettede administrative støttetjenester. Målsettingen er å videreutvikle administrasjonen slik at den både er best mulig tilpasset universitetets oppgaver innenfor forskning, utdanning, formidling og innovasjon, samtidig som organiseringen av tjenestene er tilstrekkelig fleksible til å kunne tilpasse nye tjenester og endrede behov. Universitetet skal ha en lønns- og personalpolitikk som bidrar til å nå våre strategiske mål og bygger på universitetets kjerneverdier. Dette skal gjøres gjennom følgende tiltak:

- En helhetlig gjennomgang av lønns- og personalpolitikken ved UiB innen 2016.
- Organisasjonsutviklingsprosjektet i sentraladministrasjonen skal gjennomføres innen 2016. Prosjektet skal evalueres i 2018.

Tverrfaglighet for å møte samfunnets utfordringer

Faglige nyvinninger finner gjerne sted i krysningsfelt mellom ulike disipliner, ofte i møter med de store samfunnsmessige utfordringene. Det er imidlertid strukturelle utfordringer med å satse tverrfaglig innen universitetets fakultetsstruktur. Dette kommer tydelig fram i evalueringen av universitetets to tradisjonelle, tverrfaglige hovedsatsinger, utviklingsforskning og marine forskning. De to evalueringsrapportene konkluderer begge med at forskningen og utdanningsprogrammene holder høy internasjonal standard og at enkelte miljøer er i verdensklasse. Samtidig påpeker panelene at det mangler en overordnet organisering og at strukturen har vært kompleks og til dels uoversiktlig. Arbeidet med organiseringen tverrfaglighet virksomhet skal følges opp gjennom følgende prioriterte tiltak:

- Bruke fagevalueringene av marin forskning og utviklingsrelatert forskning til å utvikle våre faglige tyngdepunkt innen disse områdene for å kunne bidra til å svare på vår tids store samfunnsutfordringer, slik de er formulert i bl.a. i regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning og i Horisont 2020.
- Etablere kunnskapsklynger i hele strategiperioden.
- Bruke fagevalueringen av marin og utviklingsforskning reelt og generisk som en ressurs for å etablere organisatoriske overbygninger for tverrfaglig forskning innen 2016.

Klynger for kunnskapsmiljøer i verdensklasse

Universitetet i Bergens fremste virkemiddel for å videreutvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer er å etablere kunnskapsklynger. I strategiperioden er profilen på klyngesatsingen rettet mot temaene hav, liv og

samfunn. Gjennom å samle vitenskapelige ansatte, studenter og kunnskapsmedarbeidere fra utdanningsinstitusjonene, instituttsektoren, samt kunnskapsintensivt og forskningstungt næringsliv i regionen i spesialtilpassede forsknings- og utdanningsbygg, ønsker vi å utvikle og konsentrere ressursene og innsatsen mot områder hvor vi har særlige forutsetninger for å lykkes internasjonalt. Klyngene gir muligheter til å skape fremragende utdanning, grunnforskning, anvendt forskning og innovasjon bygget på synergier oppnådd gjennom geografisk nærhet og/eller fysisk samlokalisering mellom ulike forsknings- og utdanningsaktører. Dette er samtidig områder vi ønsker å ta et utvidet nasjonalt og internasjonalt ansvar for. Satsingene vil bli fulgt opp med egne prosjektplaner.

Følgende klynger er under planlegging for første del av strategiperioden, 2016-2019:

- Klimaklynge: Bergen har verdensledende forskningsmiljøer innen klimaforskning og universitetet vil utvikle en klimaklynge ved å ruste opp bygget til Geofysisk institutt. Opprustningen av bygget skal være ferdig i løpet av 2016 og vil gi en samlokalisering av klimaforskningen ved UiB, Uni Research og andre relevante miljøer.
- Media City Bergen (MCB) har ambisjoner om å skape et internasjonalt ledende miljø for innovasjon og kunnskapsutvikling innenfor mediefeltet. Et viktig mål er å øke den faglige samhandlingen mellom medie-, teknologi- og utdannings- og forskningsmiljøer fra de store medieaktørene i Bergen - Bergens Tidende, Bergensavisen, NRK, TV2, Vizrt, medieutdanningen ved Institutt for informasjons- og medievitenskap og flere av UiBs digitale satsinger. MCB skal være innflyttingsklart i løpet av 2017.
- Science City Bergen (SCB) skal være en internasjonalt ledende kunnskapsklynge for fremtidens energi- og teknologiløsninger gjennom å samle Bergens forsknings-, utdannings- og teknologimiljøer i et nytt signalbygg. Bygget skal inneholde moderne laboratorier, teknologiplattformer og arbeidsplasser med fasiliteter for utdanning, forskning, formidling, og innovasjon. Prosjekteringen har startet og det arbeides for at SCB skal være ferdig i 2019.
- En klynge for middelalderforskning med Universitetsmuseet som arena skal bli en tverrfaglig drivkraft for middelalderhistorie, filologi og middelalderarkeologi i nær kontakt med regionale institusjoner og med en sterk internasjonal orientering. Klyngen skal videreutvikle de sterke tradisjonene de humanistiske fagene har innenfor forskningsbasert undervisning, utvikle kontakten med regionale aktører, skolen og være en pådriver i lokal- og nasjonal kunnskapsformidling. Klyngen skal ha oppstart i løpet av 2016.

Følgende klynger er under planlegging for andre del av strategiperioden, 2019-2022:

- En kunnskapsklynge for helsefagene skal samle helsefaglige miljøer for forskning, utdanning, formidling og innovasjon i Bergen og på Vestlandet. Prosjektering vil starte opp i 2015, og klyngen ferdigstilles innen 2022.
- En marin klynge der UiBs marine miljøer, Havforskningsinstituttet og andre nasjonale aktører skal samlokalisere forskning, utdanning, forvaltning og næring er under planlegging og vil bli utviklet i løpet av perioden, og vil bli sett i sammenheng med handlingsplanen for «Havbyen Bergen».

Infrastruktur for banebrytende forskning, utdanning og formidling.

For at våre miljøer skal lykkes må universitetets planer og strategier inneholde klare mål og prioriteringer for moderne vitenskapelig utstyr, forsknings- og utdanningsfasiliteter, universitetsbibliotek og Universitetsmuseets forvaltning av vitenskapelige samlinger. Følgende tiltak skal iverksettes:

- Det skal utarbeides en handlingsplan for infrastruktur innen 2016.
- Det skal aktivt kartlegges områder der forsknings- og utdanningsinstitusjoner utenfor universitetet har behov for samme type infrastruktur som UiB for å inngå avtaler om felles investering og drift av kjernefasiliteter.
- Det skal utarbeides en plan for brukervennlig og framtidsrettet tilgjengeliggjøring og forvaltning av arkiv og samlinger skal utarbeides.
- Universitetsmuseets omfattende vitenskapelige samlinger skal videreutvikles.
- Universitetsbiblioteket skal utvikles som et fremtidsrettet studie- og forskningsintegrert bibliotek som sikrer brukertilpassede tjenester, effektiv tilgang til relevante kunnskapskilder samt synliggjøring av universitetets samlinger og vitenskapelige produksjon.

En god rekrutteringsarena

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Arbeidet med å rekruttere de beste forskerne skal systematiseres ytterligere gjennom egne rekrutteringsprosjekter. UiB har allerede mange fremragende norske og internasjonale forskere og kompetente administrativt ansatte. Å få tak i gode medarbeidere – både faglige, administrative og tekniske – vil være avgjørende i strategiperioden. Følgende tiltak prioriteres:

- Program for særskilt talentfulle forskere tidlig i karrieren etableres innen 2016

- Program for å rekruttere internasjonalt ledende professorer har startet allerede i 2015 og skal utvikles ytterligere i samarbeid med Bergen Forskningsstiftelse etableres innen 2016.
- Den interne kompetanse og kvalitet i rekrutteringsprosessen styrkes innen 2016.
- Tjenestene for internasjonal mobilitet skal videreutvikles og styrkes innen 2017.
- Utarbeide handlingsplan for kompetanse og karriereutvikling for teknisk-administrativt ansatte innen 2016.

Synliggjøring av kunnskap

For å lykkes er god kommunikasjon med ansatte, studenter, styresmakter, eksterne samarbeidspartnere og det sivile samfunnet avgjørende. Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever økende satsing på profilering og synliggjøring av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs rolle og betydning for samfunnet rundt. Vi vil vise et tydelig samfunnsengasjement og -ansvar gjennom aktiv samhandling og kommunikasjon med omverden. Universitetsaulaen i Bergen skal være en viktig arena for formidling av forskning og utdanning ved UiB, og en sentral møteplass mellom universitetssamfunnet og kultur-, samfunns- og næringsliv. Her skal de store begivenhetene i universitetssamfunnet markeres samtidig som omverden inviteres til samarbeid om samtaler, debatter, kulturarrangementer og konferanser. Følgende tiltak for økt synliggjøring av vår kunnskap skal prioriteres:

- Økt satsing på studentrekruttering der særlig elever i videregående skole orienteres om fagtilbud på et tidlig tidspunkt og satsing på informasjon til studenter gjennom partnerskapsskoler.
- Økt satsing på faglig oppdatering av lærere i grunn- og videregående skole.
- Tydelig formidling av planene og strategiene våre, hva vi gjør for å oppnå dem, profilene bak forskningsresultater og betydningen av vår faglige virksomhet, nasjonalt og internasjonalt operasjonalisert gjennom en egen kommunikasjonsstrategi med virkning fra 2016
- Særlig satsing på digital formidling i samband med etableringen av en lærings- og formidlingslab ved MCB innen 2017.
- Øke innsatsen for utvikling av innovativ forskningsbasert formidling og kommunikasjon ved Universitetsmuseet.
- Kommunikasjon og formidling blir en obligatorisk del av PhD-utdanningen innen 2017.
- Utarbeide ny handlingsplan for samarbeid med omverden innen 2017.

- Etablering av en egen driftsorganisering for Universitetsaulaen innen 2016.

Digitalisering gir nye muligheter

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon innen både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon, og gjør universitets kunnskap tilgjengelig for nye grupper i samfunnet. Nettbaserte tjenester for god kommunikasjon med publikum, ansatte og studenter skal utvikles. I tillegg skal digitale arbeidsprosesser med høy grad av brukervennlighet og tilgjengelighet frigjøre forvaltningsressurser til andre formål ved universitetet. Målsettingen skal nås gjennom iverksetting av følgende prioriterte tiltak:

- En helhetlig digitaliseringsstrategi for UiB utarbeides med virkning fra 2016.
- Digitale tilbud innenfor etter- og videreutdanning og fjernundervisning etableres innen 2018.
- Tilbud om heldigitale studieløp og ledende digitale løsninger for undervisning, læring og formidling gjennom DigUiB- prosjektet innen 2018.

Internasjonalt samarbeid - universitetet i verden.

Kunnskap og kompetanse utveksles i økende grad på tvers av landegrenser og bygges opp i samspill mellom høyere utdanning, forskning og faglig innovasjon. Internasjonalt samarbeid er preget av økende konkurranse mellom forskere, forskningsgrupper, forskningsinstitusjoner og andre aktører som driver forskning. Forutsetningen for å lykkes i en skjerpet konkurranse, er at forskningen har høy kvalitet og at forskningsmiljøene fremstår som attraktive samarbeidspartnere. Samtidig må universitetet bidra til å løse globale utfordringer og sørge for kompetansebygging, selv der forskningen ikke har umiddelbar nytteverdi for Norge eller bidrar til å fremme nasjonale interesser. Følgende tiltak prioriteres:

- Tettere relasjoner med utvalgte nettverk, utenlandske læresteder og forskningsinstitusjoner.
- God utnyttelse og eksponering av våre utenlandssentre for studenter og ansatte.
- En god språkpolitikk for å kvalifisere studenter og ansatte til et internasjonalt arbeidsmarked og en global forskningsarena.
- Representasjon i viktige byer og ved viktige institusjoner utenlands, inkludert et UiB-kontor i Brussel, Tokyo og Shanghai innen 2016.

- Utdanningstilbudet skal få en sterkere internasjonal profil ved at det etableres flere engelskspråklige kurs og emner innen 2017.
- Språkopplæring og egne programmer for internasjonal kompetanse for det administrative støtteapparatet, som del av handlingsplan for karriere- og kompetanseutvikling innen 2016.
- Tilbud om norskopplæring for utenlandske ansatte som er tilpasset deres arbeidssituasjon.

Et attraktivt læringsmiljø

For at våre studenter skal få det best mulige utbytte av sine studier og være aktive bidragsytere til samfunnet er det viktig at alle fakulteter har mottaksstrategier som gir en god start for studentene både faglig og sosialt, herunder egnede studentlokaler. Et attraktivt læringsmiljø krever også god undervisningskompetanse blant våre vitenskapelig tilsatte. Læringsmiljøet må ses i sammenheng med satsingen på infrastruktur, der særlig undervisningsrom og studiearealer av god kvalitet prioriteres. For å utvikle læringsmiljøet prioriteres følgende tiltak:

- Jevnlig pedagogisk oppdatering av våre lærekrefter med vekt på digital formidlingskompetanse innen 2017.
- Synliggjøring og vektlegging av tilbakemeldingssystemene blant annet gjennom å fremheve viktigheten av våre læreres og studenters felles deltagelse i fagutviklingen.
- Etablering av en mentorordning for alle studenter innen 2019.
- Etablering av faglig-sosiale studentlokaler ved alle fakultet i løpet 2018.
- Videreføring av program for oppdatering av undervisningsrom og studiearealer

Evaluering

Universitetet i Bergens ambisjon om å være et internasjonalt forskningsuniversitet og en sentral premissleverandør i utformingen av dagens og morgendagens samfunn har betydning for våre strategiske valg på alle plan. Universitetets strategi er en integrert del av hele universitetets virksomhet. I 2019 vil vi involvere alle ledd i organisasjonen; studenter, forskere og ansatte i tekniske og administrative stillinger i en gjennomgang og evaluering av våre virkemidler og tiltak. Formålet er å vurdere strategiens status og foreta eventuelle justeringer for å kunne virkeliggjøre våre visjoner, utføre våre oppdrag og nå våre strategiske mål.